

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 8 юни 2020 г.
(OR. en)

8440/20

ECOFIN 440
UEM 205
SOC 367
EMPL 286
COMPET 241
ENV 308
EDUC 227
RECH 207
ENER 179
JAI 439
FSTR 97
REGIO 128
GENDER 77
ANTIDISCRIM 70

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители
№ док. Ком.:	ST 8194/20 - COM(2020) 521 final
Относно:	Препоръка за ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА относно националната програма за реформи на Полша за 2020 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Полша за 2020 г.

Приложено се изпраща на делегациите посоченият по-горе проект за препоръка на Съвета, преработен и съгласуван в различните комитети на Съвета въз основа на предложението на Комисията COM(2020) 521 final.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от ...

относно националната програма за реформи на Полша за 2020 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Полша за 2020 г.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики¹, и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

¹ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

- (1) На 17 декември 2019 г. Комисията прие годишната стратегия за устойчив растеж, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2020 г. Тя взе надлежно предвид Европейския стълб на социалните права, провъзгласен от Европейския парламент, Съвета и Комисията на 17 ноември 2017 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета² на 17 декември 2019 г. Комисията прие също доклада за механизма за предупреждение, в който Полша не е посочена като държава членка, за която ще се извърши задълбочен преглед.
- (2) Докладът за Полша за 2020 г. беше публикуван на 26 февруари 2020 г. В него бяха оценени напредъкът на Полша в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 9 юли 2019 г.³ (наричани по-нататък „специфичните за държавата препоръки за 2019 г.“), последващите действия във връзка със специфичните за държавата препоръки, отправени през предходните години, както и напредъкът на Полша по националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“.
- (3) На 11 март 2020 г. Световната здравна организация обяви официално световна пандемия от COVID-19. Това е тежка извънредна ситуация в областта на общественото здраве, която засяга гражданите, обществата и икономиките. Тя поставя националните здравни системи под силен натиск, причинява смущения в световните вериги за доставки, нестабилност на финансовите пазари и сътресения в потребителското търсене и се отразява отрицателно на различни сектори. Застрашени са работните места и доходите на хората, както и стопанската дейност на дружествата. Пандемията предизвика голямо икономическо сътресение, от което вече има сериозни последици в Съюза. На 13 март 2020 г. Комисията прие съобщение, в което се призовава за координирани икономически мерки в отговор на кризата, включващи всички участници на национално равнище и на равнището на Съюза.
- (4) Редица държави членки обявиха извънредно положение или въведоха спешни мерки. Всички спешни мерки следва да бъдат строго пропорционални, необходими, ограничени във времето и в съответствие с европейските и международните стандарти. Те следва да подлежат на демократичен надзор и независим съдебен контрол.

² Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

³ ОВ С 301, 5.9.2019 г., стр. 123.

- (5) На 20 март 2020 г. Комисията прие съобщение относно активирането на общата клауза за дерогация, предвидена в Пакта за стабилност и растеж. Както е посочено в член 5, параграф 1, член 6, параграф 3, член 9, параграф 1 и член 10, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1466/97 и член 3, параграф 5 и член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1467/97 на Съвета⁴, общата клауза за дерогация улеснява координирането на бюджетните политики в период на драстичен икономически спад. В съобщението си от 20 март 2020 г. Комисията изложи своето становище, че предвид очаквания сериозен икономически спад вследствие на пандемията от COVID-19 са изпълнени условията за активирането на общата клауза за дерогация, и предложи на Съвета да одобри това заключение. На 23 март 2020 г. министрите на финансите на държавите членки се съгласиха с оценката на Комисията. Те изразиха съгласие, че сериозният икономически спад изисква решителни, амбициозни и координирани ответни мерки. Активирането на общата клауза за дерогация позволява временно отклонение от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел, при условие че с това не се излага на риск фискалната устойчивост в средносрочен план. Във връзка с корективната част на Пакта за стабилност и растеж Съветът може също така да реши, по препоръка на Комисията, да приеме промяна във фискалната траектория. Общата клауза за дерогация не спира прилагането на процедурите, предвидени в Пакта за стабилност и растеж. Тя позволява на държавите членки да се отклонят от бюджетните задължения, които обичайно се прилагат, като същевременно дава възможност на Комисията и на Съвета да предприемат необходимите мерки за координиране на политиката в рамките на Пакта.
- (6) Необходими са постоянни действия за ограничаване и контрол на разпространението на пандемията от COVID-19, за повишаване на устойчивостта на националните здравни системи, за смекчаване на социално-икономическите последици от пандемията чрез мерки за подкрепа на предприятията и домакинствата, както и за гарантиране на подходящи здравословни и безопасни условия на труд с оглед на възобновяването на икономическата дейност. Съюзът следва да използва пълноценно различните инструменти, с които разполага, за да подкрепи усилията на държавите членки в тези области. Успоредно с това държавите членки и Съюзът следва да работят съвместно, за да подготвят мерките, необходими за връщането към нормалното функциониране на нашите общества и икономики, както и към устойчивия растеж, като се интегрират, наред с другото, екологичният преход и цифровата трансформация и се извадят поуки от кризата.

⁴ Регламент (ЕО) № 1467/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за определяне и изясняване на прилагането на процедурата при прекомерен дефицит (ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 6).

- (7) Кризата, свързана с COVID-19, откри гъвкавостта, която предлага вътрешният пазар по отношение на адаптирането към извънредни ситуации. За да се гарантира обаче бърз и плавен преход към етапа на възстановяване и свободното движение на стоки, услуги и работници, извънредните мерки, които възпрепятстват нормалното функциониране на вътрешния пазар, следва да бъдат премахнати веднага щом престанат да бъдат абсолютно необходими. Текущата криза разкри необходимостта от планове за готовност за действие при кризи в здравния сектор. Подобрени стратегии за покупки, диверсифицирани вериги на доставки и стратегически запаси от основни консумативи са сред елементите от изключително значение за разработването на по-обхватни планове за готовност за действие при кризи.
- (8) Законодателят на Съюза вече измени съответните законодателни уредби посредством регламенти (ЕС) 2020/460⁵ и (ЕС) 2020/558⁶ на Европейския парламент и на Съвета, предоставяйки на държавите членки възможността да мобилизират всички неизползвани ресурси от европейските структурни и инвестиционни фондове, за да могат да се справят с извънредните последици от пандемията от COVID-19. Тези изменения ще осигурят допълнителна гъвкавост, както и опростени и рационализирани процедури. За да се намали натискът върху паричните потоци, за счетоводната 2020—2021 година държавите членки могат също така да се възползват от 100-процентово съфинансиране от бюджета на Съюза. Полша се насърчава да използва пълноценно тези възможности, за да помогне на най-засегнатите лица и сектори.

⁵ Регламент (ЕС) 2020/460 на Европейския парламент и на Съвета от 30 март 2020 г. за изменение на регламенти (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013 и (ЕС) № 508/2014 във връзка със специални мерки за мобилизиране на инвестиции в системите на здравеопазване на държавите членки и в други сектори на техните икономики в отговор на избухването на COVID-19 (Инвестиционна инициатива в отговор на коронавируса) (ОВ L 99, 31.3.2020 г., стр. 5).

⁶ Регламент (ЕС) 2020/558 на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2020 г. за изменение на регламенти (ЕС) № 1301/2013 и (ЕС) № 1303/2013 по отношение на специалните мерки за предоставяне на изключителна гъвкавост за използване на европейските структурни и инвестиционни фондове в отговор на избухването на COVID-19 (ОВ L 130, 24.4.2020 г., стр. 1).

- (9) Възможно е разпространението на социално-икономическите последици от пандемията от COVID-19 да бъде неравномерно в различните региони поради различните модели на специализация. Това води до риск от разширяване на териториалните различия в Полша. В съчетание с риска от временни смущения в процеса на сближаване между държавите членки настоящата ситуация изисква целенасочени мерки на политиките.
- (10) Полша представи своята национална програма за реформи за 2020 г. на 29 април 2020 г., а програмата си за конвергенция за 2020 г. — на 30 април 2020 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (11) Спрямо Полша понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж.
- (12) На 13 юли 2018 г. Съветът препоръча на Полша да гарантира, че номиналният темп на растеж на нетните първични държавни разходи⁷ не надвишава 4,2 % през 2019 г., което съответства на годишна структурна корекция от 0,6 % от брутният вътрешен продукт (БВП). Цялостната оценка на Комисията потвърждава значително отклонение от препоръчания план за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел през 2019 г., както и през 2018 г. и 2019 г., взети заедно. С оглед на активирането на общата клауза за дерогация обаче не е оправдано предприемането на по-нататъшни стъпки по процедурата за значително отклонение за Полша.
- (13) В своята програма за конвергенция за 2020 г. правителството планира номиналното салдо да се влоши, преминавайки от дефицит в размер на 0,7 % от БВП през 2019 г. към дефицит от 8,4 % от БВП през 2020 г. След намалението, достигнало 46,0 % от БВП през 2019 г., се очаква през 2020 г. съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП да нарасне до 55,2 %. Макроикономическата и фискалната перспектива се характеризират с висока степен на несигурност поради пандемията от COVID-19.

⁷ Нетните първични държавни разходи се състоят от общите държавни разходи, с изключение на разходите за лихви, разходите по програми на Съюза, които изцяло се покриват от приходи от фондове на Съюза, и недискреционните промени в разходите за обезщетения при безработица. Държавните разходи за бруто образуване на основен капитал се изглаждат за период от 4 години. Дискреционните мерки по отношение на приходите или предвидено от закона увеличаване на приходите са взети под внимание. Еднократните мерки по отношение както на приходите, така и на разходите, се нетират.

- (14) В отговор на пандемията от COVID-19 и в рамките на координирания подход на Съюза Полша прие своевременни бюджетни мерки за увеличаване на капацитета на здравната си система, за ограничаване на пандемията и за облекчаване на положението на засегнатите в особена степен лица и сектори. Съгласно програмата за конвергенция за 2020 г. тези бюджетни мерки възлизат на около 3,2 % от БВП, като включват помощи за самостоятелно заетите лица и лицата, наети на нестандартни трудови договори, освобождаване на дружествата от социалноосигурителни вноски (тези вноски се плащат от държавата) и субсидии за заплати на определени дружества. Освен това Полша обяви мерки, които, без да имат пряко отражение върху бюджета, ще допринесат за осигуряването на подкрепа за ликвидността на предприятията, като например кредитни гаранции за предприятията. Фискалното въздействие на бюджетните мерки, предвидени в програмата за конвергенция, се различава основно поради третирането на заемите за дружествата. В съответствие с обявеното от властите прогнозата на Комисията от пролетта на 2020 г. се основава на допускането, че кредитите, равняващи се на около $2\frac{3}{4}$ процентни пункта от БВП, ще бъдат преобразувани в субсидии и по този начин ще бъдат отчетени като разходи през 2020 г. Като цяло предприетите от Полша мерки са в съответствие с насоките, изложени в съобщението на Комисията от 13 март 2020 г. Цялостното прилагане на спешните мерки и фискалните мерки за подкрепа, последвано от пренасочване на фискалните политики към постигане на разумни средносрочни фискални позиции, когато икономическите условия позволят това, ще допринесе за запазването на фискалната устойчивост в средносрочен план.
- (15) Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2020 г. при непроменени политики се предвижда салдото по консолидирания държавен бюджет на Полша да бъде -9,5 % от БВП през 2020 г. и -3,8 % от БВП през 2021 г. Съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да остане под 60 % от БВП през 2020 г. и 2021 г.
- (16) На 20 май 2020 г. Комисията представи доклад, изготвен в съответствие с член 126, параграф 3 от Договора, поради планираното нарушение от страна на Полша на прага на дефицита в размер на 3 % от БВП през 2020 г. Като цяло анализът на Комисията сочи, че критерият за дефицита, определен в Договора и в Регламент (ЕО) № 1467/97, не е изпълнен.

- (17) Избухването на пандемията от COVID-19 вкара Полша в нова социална и икономическа ситуация. За първи път от почти три десетилетия се прогнозира рецесия за 2020 г. Според предоставените от правителството данни въздействието на пандемията върху здравето на населението е сравнително слабо, включително поради бързото приемане на безпрецедентни мерки, като строга карантина и социално дистанциране. Досега най-отрицателните последици се наблюдават в сектора на услугите (включително транспорт, търговия и отдых на дребно и на едро), както и в производството вследствие на прекъсването на веригите на доставки. За да компенсира икономическото въздействие на наложените ограничения, правителството даде ход на набор от мерки на стойност около 9 % от БВП на Полша (съчетание на мерки, увеличаващи дефицита, и мерки за ликвидност), който включва финансиране от Съюза. Това се подкрепя и от мерките за осигуряване на ликвидност, предприети от националната банка на Полша. Подкрепата на правителството е съсредоточена върху стабилизирането на икономиката в краткосрочен план чрез подкрепа за доходите на служителите, осигуряване на финансиране за предприятията, изправени пред спад в приходите, засилване на устойчивостта и способността за реагиране на сектора на здравеопазването, както и укрепване на финансовата система. Тя включва също така инвестиционна програма за подкрепа на икономическото възстановяване в средносрочен план. Публичният отклик на мерките на политиките, включително чрез освобождаване от вноски за социално осигуряване, обезщетения за работниците и служителите в дружества, които са спрели дейността си, както и достъп до заеми за микропредприятия, е силен. Очаква се пандемията от COVID-19 да допринесе за спада на БВП с 4,3 % през 2020 г., последван от възстановяване с 4,1 % през 2021 г.

- (18) Пандемията на COVID-19 направи необходимо въвеждането на безпрецедентни мерки в здравната система. Бяха направени значителни разходи, като закупуване на здравно оборудване и консумативи, увеличаване на болничния и лабораторния капацитет, както и укрепване на кадровия капацитет. Отпускането на допълнителни средства е необходимо и за компенсирането на други здравни услуги и инвестиции, които бяха отложени или пренасочени. Преди избухването на пандемията от COVID-19 публичните разходи в системата на здравеопазването бяха 4,8 % от БВП, което е под средното за Съюза равнище от 7 % от БВП през 2018 г. Това, заедно с неоптималното разпределение на средствата, възпрепятства функционирането на системата за здравеопазване и достъпа до нея. През 2018 г. делът на полското население, което съобщава за неудовлетворени потребности от медицински прегледи, възлиза на 4,2 %, което е значително над 2 % на равнището на Съюза. Броят на практикуващите лекари и сестри спрямо населението продължава да е сред най-ниските в ЕС и разпределението в страната на работната сила в здравеопазването е неравномерно. Общественото здравеопазване, електронното здравеопазване и първичната медицинска помощ, които са от решаващо значение за подобряване на превенцията и достъпа, както и за подсибяване на устойчивостта на системата спрямо бъдещи предизвикателства, продължават да бъдат недостатъчно развити. Пандемията засегна заведенията за дългосрочни грижи, в които много от обгрижваните представляват група с висок риск.

- (19) Пандемията от COVID-19 ще окаже значително въздействие върху пазара на труда, като доведе до обрат в спада на безработицата през последните години. Очаква се равнището на безработица да нарасне от 3,3 % през 2019 г. на около 7,5 % през 2020 г. и леко да се възстанови до 5,3 % през 2021 г. Има опасност това краткосрочно въздействие да придобие по-изявен структурен характер в средносрочен план, особено за уязвимите групи. Временният режим на работа при непълно работно време може да служи като ефективен инструмент за запазване на работни места, ако са налице достатъчно стимули за неговото възприемане от страна на дружествата. В същото време, въпреки благоприятното развитие преди кризата с COVID-19, участието на пазара на труда на някои групи от работната сила, особено на жените, нискоквалифицираните, по-възрастните хора и хората с увреждания и лицата, полагащи грижи за тях, остава ниско. Миграцията от държави извън Съюза спомогна за смекчаване на недостига на работна ръка, но постигането на постоянен приток на работници мигранти може да бъде затруднено поради ограничения, произтичащи от граничния контрол. Увеличаването на гъвкавите начини на работа, включително схеми за дистанционна работа и за гъвкаво работно време, по-специално при постоянни форми на заетост, може следователно да допринесе както за справянето с кризата, така и за подпомагането на групи с по-ниски равнища на активност при намирането на постоянна работа. Това би подкрепило и устойчивостта на пазара на труда при бъдещи периоди на икономически спад.
- (20) За да се смекчат социалните последици от пандемията от COVID-19, да се запази социалното сближаване и да се подкрепи икономическото възстановяване са необходими солидни защитни мрежи. През последните години Полша стартира широкообхватна програма за социални трансфери, включително всеобщата детска надбавка и допълнителната еднократна сума, която се изплаща всяка година на пенсионерите, на стойност близо 2,5 % от БВП годишно. Тези мерки дават възможност за по-добро насочване на социалната закрила. В същото време покритието на социалните помощи е ниско за хората с най-ниски доходи. Най-голямото увеличение на крайната бедност, за което се съобщава през 2019 г. в проучването на бюджета на домакинствата, засяга хората или семействата, които живеят на обезщетения (различни от пенсии и пенсии за инвалидност), и е показателно за слабостите в системата за социална сигурност. Освен това не всички трудови договори осигуряват достъп до социална закрила, като например адекватни обезщетения за безработица, за майчинство, за болест и за инвалидност. Това прави по-уязвими някои от работниците, засегнати от извънредните мерки, и ги излага на риск от изпадане в бедност. В допълнение равнището на обезщетенията за минимален доход е под средното за ЕС.

- (21) Внезапното прекратяване на учебните занятия на всички образователни равнища постави предизвикателства пред образователната система във връзка с предоставянето на дистанционно обучение. За да се предотврати нарастващото неравенство, е от решаващо значение да се гарантира, че всички учаци, по-специално произхождащите от среда в неравностойно положение, могат да имат достъп до дистанционно обучение. При все това през 2018 г. домакинствата на почти 330 000 ученици не са разполагали с компютър с достъп до интернет. Значителна част от учителите не притежават уменията за предоставяне на цифрово обучение. Същевременно много родители се затруднили при оказването на подкрепа при цифрово обучение и образование в домашни условия. Продължаването на мерките за оборудване на училищата и учителите с цифрова инфраструктура и онлайн учебни материали би допринесло за решаването на някои от тези проблеми и ще гарантира качеството. Кризата, свързана с COVID-19, изважда наяве цялостното структурно предизвикателство по отношение на придобиването на цифрови умения, тъй като почти половината от възрастното население не разполага с основни цифрови умения, а общото участие на възрастните в учебни процеси е много по-ниско от средното за Съюза. Неотдавнашните реформи в професионалното образование не са стимулирали достатъчно работодатели да участват в него, а обучението в процеса на работа не се използва достатъчно. Очертаващият се недостиг на учители показва необходимостта от повишаване на привлекателността на учителската професия.
- (22) Пандемията от COVID-19 сериозно засегна условията на труд на предприятията, по-специално на малките и средните предприятия (МСП) и микропредприятията. Предлагањето на условия за дистанционна работа представлява предизвикателство, като само една десета от полските предприятия са достатъчно цифровизирани, за да дадат възможност за бързо приспособяване към нови условия. Една от основните пречки пред цифровизацията на МСП са ниските равнища на цифрова грамотност сред собствениците, управителите и служителите. Използването на цифрови технологии в публичната администрация е ключов елемент за гарантиране на предоставянето на публичните услуги, както и за насочването на мерките, необходими за наблюдение и управление на кризата. Освен това ефикасните електронни публични услуги водят до намаляване на ненужната регулаторна и административна тежест, което може да бъде от решаващо значение във фазата на възстановяване.

- (23) За да смекчи въздействието на кризата с COVID-19, полското правителство предложи на засегнатите дружества, с акцент върху МСП и микропредприятията, значителна ликвидна подкрепа чрез гаранции, заеми и условна безвъзмездна финансова помощ. Държавните мерки се подкрепят от националната банка на Полша, включително от програмата за закупуване на съкровищни облигации на вторичния пазар и от значителни намаления на лихвените проценти. Ефективното и бързо прилагане на тези мерки и ефикасното им по-нататъшно изпълнение от страна на посредниците е от съществено значение, за да се помогне на стопанския сектор да продължи дейността си и за да се улесни възстановяването. В процеса на разработване и прилагане на тези мерки трябва да се вземе под внимание устойчивостта на банковия сектор и да се наблюдава стабилността на финансовата система. Възможността за отсрочване на плащането на данъци и социалноосигурителни вноски и за ускоряване на договорните плащания от страна на публичните органи също спомага за подобряване на паричните потоци на засегнатите дружества.

- (24) За да се стимулира икономическото възстановяване, ще бъде важно да се даде приоритет на готови за изпълнение публични инвестиционни проекти, както и да се стимулират частните инвестиции, включително чрез съответни реформи. Полската икономика е с висок въглероден интензитет и качеството на въздуха в Полша е сред най-ниските в ЕС, което поражда сериозни опасения по отношение на околната среда и здравето. Ето защо от съществено значение е да се планират и приемат амбициозни мерки, насочени към своевременен преход към чиста енергия в съответствие с Европейския зелен пакт и националния план в областта на енергетиката и климата. Разполагането на оптични мрежи в Полша е над средното за Съюза и през предходните години бе постигнат значителен напредък по отношение на включването в свръхвисокоскоростни и мобилни широколентови мрежи, но Полша продължава да е далече от целите, които си е поставила по отношение на свързаността. Възстановяването може да бъде допълнително подкрепено от значителни инвестиции в устойчива транспортна инфраструктура, за да се подобри свързаността между периферните зони и центровете на икономическа дейност. Полша ще разчита все повече на науката и иновациите, за да гарантира дългосрочен устойчив икономически растеж и конкурентоспособност. Общите разходи за научноизследователска и развойна дейност спрямо БВП остават под средните за Съюза и въпреки видимия напредък в много компоненти на съвкупността от политики на иновационната екосистема на страната, сътрудничеството между науката и предприятията продължава да бъде основна пречка пред засилването на иновациите в Полша. Програмирането на Фонда за справедлив преход, който е предмет на предложение на Комисията, за периода 2021—2027 г. би могло да помогне на Полша да преодолее някои от предизвикателствата, свързани с прехода към неутрална по отношение на климата икономика, по-специално на териториите, обхванати от приложение Г към доклада за страната за 2020 г. Това ще позволи на Полша да използва този фонд по най-добрия начин.
- (25) Стабилната и предвидима стопанска среда и благоприятният инвестиционен климат играят важна роля за икономическото възстановяване след пандемията. Независимостта, ефективността и качеството на правосъдната система са основни компоненти в това отношение. Правната сигурност, включително достъпът до независими съдилища, и доверието в качеството и предвидимостта на регулаторните политики и институции също са ключови фактори за функционирането на вътрешния пазар и за запазването на позицията на Полша в европейските вериги за доставки в ситуацията след пандемията. В допълнение към отдавнашните опасения относно принципите на правовата държава в Полша, повдигнати от Комисията, някои от които вече бяха разгледани в решения на Съда на Европейския съюз, последните събития пораждат допълнителни опасения, във връзка с функционирането на правния ред на Полша и на Съюза.

- (26) Надеждната и стабилна регулаторна среда е основата за поддържане на икономическия растеж и частните инвестиции. Липсата на адекватни консултации с обществеността и социалните партньори оказва отрицателно въздействие върху стабилността и устойчивостта на стопанската среда, а също и върху качеството на законодателството. Обществените консултации бяха направени задължителни за проектозаконите, предложени от Министерския съвет, но те или не се извършват, или консултациите не са задължителни за предложенията, които използват алтернативни пътища, например внасяне от членове на парламента. Това несъответствие оказва допълнително отрицателно въздействие върху качеството на произтичащото от това законодателство. Освен това качеството на социалния диалог се е влошило, по-специално поради липсата на консултации или много кратките консултации в процеса на изготвяне на политиките. Осигуряването на достатъчно време за консултации, по-доброто отразяване на становищата на заинтересованите страни, събрани по време на процеса, както и свеждането до минимум на броя на законите, които не подлежат на консултации, би засилило участието на социалните партньори и спомогнало за подобряване на качеството на законотворчеството. Съветът за социален диалог представлява институционална рамка за тристранен социален диалог. Приетите обаче през април 2020 г. правни разпоредби отслабват автономността на социалните партньори в Съвета за социален диалог и рискуват допълнително да влошат ефективността на социалния диалог в страната.
- (27) Докато специфичните за държавата препоръки, съдържащи се в настоящата препоръка (наричани по-нататък „специфичните за държавата препоръки за 2020 г.“), са насочени към справяне със социално-икономическото въздействие на пандемията от COVID-19 и улесняване на икономическото възстановяване, специфичните за държавата препоръки за 2019 г. обхващаха също реформи, които са от съществено значение за справяне със средносрочните и дългосрочните структурни предизвикателства. Специфичните за държавата препоръки за 2019 г. остават актуални и ще продължат да бъдат наблюдавани през следващия годишен цикъл на европейския семестър. Това се отнася и за специфичните за държавата препоръки за 2019 г. относно свързаните с инвестициите икономически политики. Всички специфични за държавата препоръки за 2019 г. следва да бъдат взети предвид при стратегическото програмиране на финансирането по линия на политиката на сближаване за периода след 2020 г., включително за смекчаващи мерки и стратегии за изход от настоящата криза.

- (28) Европейският семестър осигурява рамката за непрекъсната координация на политиките в областта на икономиката и заетостта в Съюза, която може да допринесе за постигане на устойчива икономика. В своите национални програми за реформи за 2020 г. държавите членки направиха преглед на постигнатия напредък по изпълнението на целите на ООН за устойчиво развитие (ЦУР). Гарантирайки цялостното изпълнение на специфичните за държавата препоръки за 2020 г., Полша ще допринесе за напредъка към постигането на ЦУР и за общите усилия за осигуряване на конкурентоспособна устойчивост в Съюза.
- (29) В рамките на европейския семестър за 2020 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Полша и го публикува в доклада за страната за 2020 г. Тя оцени също програмата за конвергенция за 2020 г., националната програма за реформи за 2020 г., както и предприетите последващи действия във връзка с препоръките към Полша, отправени през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Полша, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на Съюза към бъдещите решения на държавите членки.
- (30) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за конвергенция за 2020 г., като становището му⁸ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу,

⁸ Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪЧВА на Полша да предприеме следните действия през 2020 г. и 2021 г.:

1. Да предприеме всички необходими мерки, в съответствие с общата клауза за дерогация от Пакта за стабилност и растеж, за ефективно справяне с пандемията от COVID-19, поддържане на икономиката и подпомагане на последващото възстановяване. Когато икономическите условия позволяват това, да провежда фискални политики, насочени към постигане на благоразумни средносрочни фискални позиции и гарантиране на устойчивостта на дълга, като същевременно засили инвестициите. Да подобри устойчивостта, достъпността и ефективността на здравната система, включително чрез предоставяне на достатъчно ресурси и ускоряване на внедряването на услугите на електронното здравеопазване.
2. Да смекчи въздействието на кризата върху заетостта, по-специално чрез засилване на гъвкавите режими на работа и работата с намалено работно време. Да насочи по-добре социалните обезщетения и да гарантира достъп на нуждаещите се. Да подобри цифровите умения. Да продължи да насърчава цифровата трансформация на дружествата и публичната администрация.
3. Да продължи с усилията за осигуряване на достъп до финансиране и ликвидност за дружествата. Да даде приоритет на готови за изпълнение публични инвестиционни проекти и да насърчава частните инвестиции за стимулиране на икономическото възстановяване. Да съсредоточи инвестициите върху екологичния и цифровия преход, по-специално върху цифровата инфраструктура, чистото и ефективно производство и използване на енергия, както и устойчивия транспорт, като допринася за постепенната декарбонизацията на икономиката, включително във въгледобивните райони.
4. Да подобри инвестиционния климат, по-специално чрез гарантиране на независимостта на съдебната власт. Да гарантира ефективни обществени консултации и участие на социалните партньори в процеса на изготвяне на политики.

Съставено в Брюксел на година.

За Съвета
Председател